

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatei Braniște Rodica, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, în cauza penală privind-o pe

Braniște Rodica Xxxxx, născută la xxxxxx, originară și domiciliată în mun. xxxxxx, str. xx. xxxxxxxx, ap. x.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 08.10.2019 - 14.08.2020 (prima instanță);
2. 09.09.2020 - 09.02.2021 (instanța de apel);
3. 15.04.2021 – 14.07.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 august 2020, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Braniște Rodica a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

De asemenea, a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului de a încasa din contul inculpatei Braniște Rodica în contul statului suma de 320 lei, cu titlu de plată pentru efectuarea expertizei.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Braniște Rodica la data de 28.04.2019, aproximativ la ora 14:00, aflându-se în ograda comună de pe str. xxxxxx, mun. xxxxxx, în urma unui conflict inițiat între tatăl său Braniște Fiodor și concubinul său Mogîldea Victor, urmărind scopul aplicării violenței fizice față de concubinul său, cu care conlocuiesc împreună și astfel fiind, conform art. 133¹ lit. a) Cod penal, membri de familie, acționând cu intenție directă

îndreptată spre atingerea scopului său, cu cuțitul de bucătărie i-a aplicat o lovitură în regiunea lombară stânga. Conform raportului de expertiză nr. 201902D1581 din 29 iulie 2019, la Mogîldea Victor s-a constatat: plagă tăiată în regiunea lombară stângă, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect tăietor-înțepător, ce a condiționat dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară.

Acțiunile inculpatei Braniște Rodica au fost calificate de către prima instanță în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare și alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Braniște Rodica să-i fi aplicată pedeapsa de 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal pe o perioadă de probațiune de 2 ani și cu dispunerea încasării din contul inculpatei în contul bugetului de stat, cheltuielile suportate la efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr. 201902D1581 din 29 iulie 2019 în sumă de 320 lei.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- pedeapsa aplicată este prea blândă și nu este echitabilă, și în conformitate cu principiul individualizării pedepsei precum și în vederea determinării inculpatei Braniște Rodica de a se corecta și de a evita pe viitor comiterea altor infracțiuni mai severe, precum și prevenirea comiterii de infracțiuni similare de către alte persoane, urmează ai fi stabilită o nouă pedeapsă în limitele legii penale - pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani;

- soluția primei instanțe în partea cheltuielilor judiciare contravine prevederilor art. 227, 229, 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, or prima instanță nu a dispus încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatei, fie trecerea acestora în contul bugetului de stat.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, a fost admis apelul declarat, casată sentința primei instanțe în partea stabilirii pedepsei și a cheltuielilor judiciare și pronunțată în această parte, o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Braniște Rodica, recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 alin. (1), (6) lit. c¹), g) Cod

penal, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, cu obligarea să participe la un program special de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent.

De asemenea, s-a dispus încasarea din contul inculpatei Braniște Rodica în contul bugetului de stat, cheltuielile judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale, în mărime de 320 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a ajuns la concluzia că inculpata Braniște Rodica a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal. Aceste circumstanțe au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la pedeapsă, instanța de apel a menționat că prin infracțiunea săvârșită, inculpata Braniște Rodica a pus în pericol un grup de relații legate de solidaritatea familială, precum și integritatea fizică a persoanei, iar aplicând o pedeapsă alternativă pedepsei închisorii, prima instanță nu a asigurat un remediu eficient condamnatului de corectare și reeducare. Inculpata Braniște Rodica, pe lângă violența fizică aplicată față de victimă, i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea lombară, fapte care i-au provocat părții vătămate suferință fizică și psihică, iar aplicarea muncii neremunerate în folosul comunității nu va asigura conștientizarea de către inculpată a pericolului social sporit a faptei infracționale săvârșite de aceasta, din contra îi va crea încrederea că săvârșind infracțiuni nu va urma nici o consecință nefavorabilă acesteia, ceea ce în mod inevitabil o va determina la săvârșirea de noi infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că pedeapsa aplicată în privința inculpatei Braniște Rodica, prin sentința primei instanțe, este prea blândă în raport cu infracțiunea comisă și personalitatea inculpatei, care la 28 noiembrie 2017 a comis o faptă similară în privința aceleiași părți vătămate, prin aplicarea aceleiași metode, și a considerat că inculpata Braniște Rodica trebuie să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite în condițiile sus- indicate, iar îndreptarea și reeducarea ei este posibilă doar cu aplicarea pedepsei pe art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, să fie suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Ce ține de cheltuielile judiciare, instanța de apel a menționat că din considerentul că alin. (2) al art. 143 din Codul de procedură penală, a fost abrogat prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 316 din

22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, potrivit căruia „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”, iar raportul de expertiză medico-legală nr. 201902D1581 din 29 iulie 2019, a fost efectuat după intrarea în vigoare a acestor prevederi legale solicitarea apelantului cu privire la încasarea de la inculpată în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în sumă de 320,00 lei este una întemeiată.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatei Braniște Rodica, care indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum și încălcarea art. 6 CEDO, și solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării de instanța de apel sau cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- instanța de apel greșit a reținut în privința inculpatei o faptă similară săvârșită la 28 noiembrie 2017, or antecedentele penale sunt stinse în prezenta speță. Totodată, au fost constatate circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 lit. e), f) Cod penal, adică prevenirea de către vinovat a urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii săvârșite, repararea benevolă a pagubei cauzate, autodenunțarea, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau identificarea infractorilor, ori recunoașterea vinovăției;

- instanța de apel nu și-a motivat soluția de admitere a solicitărilor procurorului, stabilindu-i inculpatei o pedeapsă prea aspră, iar motivele ce stau la baza soluției sunt neîntemeiate, or practica judiciară este aplicată neuniform, nefiind luat în considerare că inculpata este mama a 3 copii minori, ce se află la întreținerea ei, iar pedeapsa cu închisoarea v-a complica procesul educațional al acestora, creând un disconfort psiho-moral a copiilor;

- costul cheltuielilor judiciare urmează a fi suportate de către ordonatorul expertizei, la caz – organul de urmărire penală, din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul alocat, or prevederile art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, stipulează că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altfel;

- instanța de apel nu a ținut cont de starea materială a inculpatei, precum și de faptul că aceasta nu este angajată în câmpul muncii, are la întreținere 3 copii minori, iar încasarea din contul acesteia a cheltuielilor judiciare în mărime de 320 lei, este o povară pentru inculpată;

- a fost încălcat dreptul la un proces echitabil consființit în art. 6 CEDO, or instanța de apel a abordat o tratare neobiectivă și discriminatorie față de inculpată, nemotivând soluția de a respinge cerința apărării privind respingerea apelului declarat de procuror.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că soluția instanței de apel, referitor la categoria și mărimea pedepsei stabilite inculpatei corespunde prevederilor art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind argumentată suficient prin prisma principiilor și criteriilor de individualizare a pedepsei. În consecință consideră că pedeapsa aplicată este una echitabilă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că avocatul Gonța Maxim în numele inculpatei invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și încălcarea art. 6 CEDO, manifestând dezacordul cu soluția instanței de apel privind cheltuielile judiciare și individualizarea pedepsei stabilite.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Cu referire la criticile recurentului reflectate în pct. 4. a prezentei decizii, precum că: "*instanța de apel greșit a reținut în privința inculpatei o faptă similară săvârșită la 28 noiembrie 2017, or antecedentele penale sunt stinse în prezenta speță. Totodată, au fost constatate circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 lit.*

e), f) Cod penal, adică prevenirea de către vinovat a urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii săvârșite, repararea benevolă a pagubei cauzate, autodenunțarea, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau identificarea infractorilor, ori recunoașterea vinovăției; instanța de apel nu și-a motivat soluția de admitere a solicitărilor procurorului, stabilindu-i inculpatei o pedeapsă prea aspră, iar motivele ce stau la baza soluției sunt neîntemeiate, or practica judiciară este aplicată neuniform, nefiind luat în considerare că inculpata este mama a 3 copii minori, ce se află la întreținerea ei, iar pedeapsa cu închisoarea v-a complica procesul educațional al acestora, creând un disconfort psiho-moral a copiilor", Colegiul penal constată că sunt neîntemeiate și reprezintă opinia subiectivă a recurentului, ce nu poate fi acceptată de instanța de recurs ordinar, având în vedere că instanța de apel just a reținut, luând în considerare datele ce caracterizează personalitatea inculpatei - invocate și de recurent, că suspendarea executării pedepsei cu închisoarea și acordarea posibilității inculpatei Braniște Rodica, ca în perioada de probațiune, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, va oferi o mai bună protecție intereselor societății decât munca neremunerată în folosul comunității.

În acest sens, Colegiul penal invocă că din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă cert că instanța de apel a luat în considerare circumstanțele invocate supra de recurent, conducându-se în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, ținând cont și de cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatei Braniște Rodica, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acesteia, cât și a altor persoane.

Astfel, Colegiul penal atestă că aceste prevederi legale au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, gravitatea infracțiunii săvârșite ca fiind una mai puțin gravă, s-a ținut cont de faptul că inculpata a săvârșit infracțiunea cu intenție, s-a căit sincer de cele comise și le regretă, precum și la personalitatea inculpatei Braniște Rodica, care anterior a fost judecată pentru comiterea infracțiunii similare fiind stins antecedentul penal, dar concluzii nu și-a făcut, nu s-a corectat și reeducat, dar din nou a comis o infracțiune similară.

În acest sens, Colegiul penal consideră că instanța de apel a concluzionat just că inculpata urmează să-și ispășească pedeapsa fără privarea de libertate, iar în perioada de probațiune de 2 ani urmează să manifeste un comportament exemplar, să nu săvârșească alte infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, precum și să participe la un program special de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent, astfel având

posibilitatea de a se afla lângă copii și prin muncă să-i întrețină.

Totodată, ce ține de temeiul de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și argumentul că: "*a fost încălcat dreptul la un proces echitabil consfățit în art. 6 CEDO, or instanța de apel a abordat o tratare neobiectivă și discriminatorie față de inculpată, nemotivând soluția de a respinge cerința apărării privind respingerea apelului declarat de procuror.*", Colegiul penal constată că sunt invocate declarativ, or din conținutul deciziei instanței de apel (f.d. 172-174) rezultă că instanța de apel s-a expus și s-a pronunțat asupra tuturor chestiunilor esențiale ce țin de individualizarea pedepsei și cheltuielile judiciare, fără a comite vreo eroare de fapt sau de drept ce i-ar afecta legalitatea deciziei.

Totodată, ce ține de critica recurentului, precum că: "*costul cheltuielilor judiciare urmează a fi suportate de către ordonatorul expertizei, la caz – organul de urmărire penală, din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul alocat, or prevederile art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, stipulează că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altfel; - instanța de apel nu a ținut cont de starea materială a inculpatei, precum și de faptul că aceasta nu este angajată în câmpul muncii, are la întreținere 3 copii minori, iar încasarea din contul acesteia a cheltuielilor judiciare în mărime de 320 lei, este o povară pentru inculpată*" Colegiul penal atestă că instanța de apel just a conchis că raportul de expertiză medico-legală nr. 201902D1581 din 29 iulie 2019, a fost efectuat după data de 09 februarie 2018, când au intervenit modificări în art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, care a fost abrogat prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, și care până la această dată prevedea că plata pentru efectuarea expertizelor judiciare prevăzute la alin. (1) art. 143 Cod de procedură penală, se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

În acest sens, Colegiul penal invocă că după intrarea în vigoare a acestor modificări, plata cheltuielilor judiciare se determină de instanțele de judecată conform prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală, ținând cont de starea materială a inculpatului sau a persoanelor care se află la întreținerea acestuia, după cum s-a procedat corect și în prezenta speță, or inculpata Braniște Rodica nu a prezentat probe că s-ar afla în insolvență sau că plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea sa, or aceasta este capabilă de a munci și a achita cheltuielile judiciare în mărime de 320 lei la bugetul de stat.

În acest sens, Colegiul penal analizând materialele cauzei, consideră că nu identifică temeiuri de a interveni în decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată, or asupra aceluiași motive invocate în recurs, s-a expus suficient de

argumentat și detaliat instanța de apel în decizia sa.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, având în vedere veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției în partea pedepsei stabilite și cheltuielilor judiciare, și în virtutea corectitudinii acesteia și pentru a evita repetări inutile, că o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatei Braniște Rodica, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, în cauza penală privind-o pe **Braniște Rodica XXXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **19 august 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie